

SARAHALUGU

tlk Märt Läänemets

teos: Mahasiddhade elulood, Sõnumitooja nr 5-7 (29-31), 1990

Saraha, daakini[1] poeg, seisuse poolest braahman, oli pärit Roli linnast Ida-Indias Raadžnjis. Kuigi braahman, pooldas ta Buddha õpetust. Kuulnud dharmat loendamatu teelt õpetajatelt,[2] võttis ta omaks mantra salaõpetuse[3] ja pidas kinni nii braahmani kui ka Buddha järgija vandetootusest. Päeval täitis ta braahmani, öösel Buddha kombetalituse. Et ta aga veini jõi, tahtsid teised braahmanid ta endi seast välja heita ja läksid kõik koos kuningas Ratnapalale kaebama: „Kuhu see kõlbab, et sinu valitsemise ajal käivad riigis kombed alla! Saraha, üks Roli linna vanematest, joob veini ja rüvetab nõnda kogu braahmanite seisust. Käsi ta ometi välja heita.”

Kuningas vastas, et ta ei taha seda vanemat välja heita, läks ise Saraha juurde ja lausus: „Sa oled ju braahman. Sul pole sünnis veini juua.”

Saraha vastas: „Ma ei joogi. Võin selle peale kas või vanduda. Lase kõik braahmanid ja muu rahvas kokku kutsuda.”

Kui kõik olid kokku tulnud, ütles Saraha: „Kõrbegu mu käsi, kui ma olen joodik. Kui ma pole joodik, jäägu käsi terveks.”

Nende sõnadega pistis ta käe keeva õli sisse ja käsi jäi terveks.

Kuningas küsis: „Kas keegi veel julgeb väita, et ta on joodik!”

Vandunud nii, nagu ennegi, jõi Saraha sula vaske, kuid ikka ei kõrvetanud end.

„Joodik, joodik!” kisati endiselt.

„Nüüd teeme nii, et see, kes vees põhja vajub, on joodik. Kes põhja ei vaju, pole joodik,” ütles Saraha.

Seepeale läks ta koos ühe teise braahmaniga vette, aga põhja ei vajunud. Teine braahman vajus.

„Saraha ei ole joodik!” hüüdis rahvas.

„Nüüd teeme kaaluproovi,” ütles Saraha. „See, kes on raskem, ei ole joodik. Kergem aga on.”

Nõnda ka tehti. Saraha kaalus teise mehe üles ja lausus: „Kas nüüd usute, et ma pole joodik?”

Siis pandi kaalu peale kolm inimeseraskust raudpommi. Saraha oli ikka raskem. Kui ta ka kuuest pommist raskem oli, lausus kuningas: „Kui keegi säärase võimete juures veini joob, las siis joob pealegi.”

Seepeale kummardasdi kõik braahmanid ja kuningas tema ees maani ning palusid õpetust. Saaha lausus kuningale ja kuningannale ja kõikidele alamatele salmid, mis hiljem kuulsaks said. Braahmanid jätsid maha oma kombetalitused ja pöördusid Buddha õpetusse. Kuningas ja kaaskond said tõeliselt täiuslikeks.

Saraha aga läks koos ühe viieteistkümneaastase tüdrukuga ära teisele maale ja jäi elama ühte üksildasse kohta. Mees hakkas kujutama,[4] naine aga muretses süüa. Ükskord küsis mees redisesalatit. Naine segas pühvlipiimast tehtud koort redistega ja läks seda talle viima. Saraha oli aga parajasti keskendumisseisundisse süüvinud ega pannud teda täheleegi ja naine läks minema. Tervelt kaksteist aastat ei tõusnud Saraha sügavast keskendumisseisundist. Kui ta lõpuks ärkas, küsis ta naiselt: „Kus mu redisesalat on?”

Naine vastas: „Kaksteist aastat ei tõusnud sa sügavast keskendumisseisundist ja nüüd nõuad veel oma redisesalatit. Pealegi on praegu kevad ja rediseid pole.”

Siis ütles Saraha naisele: „Lähem õige ära mägedesse kujutama.”

Naine vastas: „Keha eraklus pole õige eraklus. Ülim eraklus on meelega eraklus mõtetest ja kahtlustest. Ise olid kaksteist aastat sügavas keskendumisseisundis, aga ei suutnud vabaneda isegi nii tühisest mõttest, nagu seda on mõte redisesalatist. Mis kasu on siis mägedesse minekust?”

Nüüd mõistis Saraha tõde, heitis endast mõtted ja kahtlused ning sai aru olemise tõelisest tähendusest. Nõnda saavutas ta mahamudra siddhi,[5] viies täide olendite mõõtmatu sihi, ja läks koos naisega daakade ilma.[6]

Selline oli Saraha lugu.

[1] Daakini (sanskrit *dākinī*) – naisdeemon budistlikus mütoloogias, Buddha õpetuse kaitsja. Daakinid võivad ilmuda tantraõpilastele tavalise naise kujul ja anda neile edasi salatarkusi.

[2] Kuulnud dharmat loendamatu teelt õpetajatelt – budistliku traditsiooni järgi on tantrateele asunud inimene Buddha õpetusega juba paljudes varasemates sündides kokku puutunud.

[3] Mantra salaõpetus – tantrism, vadžrajaana.

[4] Kujutama – mediteerima, eeskätt oma meeles tantristlikke jumalusi esile kutsuma, kes muudavad kujust kokalipa.html aja teadvuse seisundit.

[5] Mahamudra siddhi (sanskrit *mahāmudrā siddhi*) – „suure sümboli teostamine”, kõrgeim tantristlik siddhi, millega joogi omandab maksimaalse väe maailmas toimida ja dharmat õpetada.

[6] Daakade ilm – „taevaruum”, sümboolne väljend nirvaana, kõrgeima teadvuseseisundi jaoks.